UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2 Vtrum a Deo sit actus peccati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-72759

Visual Library

contrariatur ex parte cōuerſionis, quia ad contraria obiecta cōuertuntur: & ſic vitij ſpecies in actu poſita priuat per ſe loquēdo, conuerſione ad obiectū virtutis: quod eſt priuare rectitudine conuerſionis inuenta in virtutis actu in ordine ad propriū obiectum. Talē aūt priuationem ſic cauſari a Deo nullū incōueniēs eſt, ſicut nec cauſari ipſam uitij ſpeciem. Dico autem ſic, quia ſecus eſt ut ſubſtat auerſioni: deformitas autem peccati in ipſa auerſione conſiſtit. Cuius ſignum eſt, ꝙ habituatum intemperantiæ uitio, ſtatim ut pęnitet, non comitat̄ deformitas, quia ſublata eſt auerſio, & perſeuerat priuatio habitus tēpantiæ acquiſitę, perſeuerante pronitate conuerſionis ad obiectum intemperantiæ. non enim ſtatim deſinit. Ad probationem vero, qa cōſiſtit in priuatione rectitudinis debitæ ineſſe ãctui, dicitur ꝙ eſt ſophiſma cōſequentis: cōceſſo enim hoc nō ſequitur. ergo in priuatione huius rectitudinis, ſ. obiectiue. dico enim ꝙ cōſiſtit in priuatione rectitudinis debitæ ineſſe ſubſtrato actui in ordine ad legem, quæ uocat̄ conformitas a d legē. cuius priuatio uocat̄ auerſio, in qua conſiſtit deformitas peccati. Et ſi ꝓpter hanc veritatem mutetur argumentum, & arguatur de deformitate, ſeu auerſione ex hoc, ꝙ inſeparabiliter ſequit̄ ad ſpeciem abſolute: iam patet reſponſio; quòd quando aliqua ſpecies uendicat ſibi non ſolum agens, ſed agens deficiens, non oportet omne agens cauſans illam ſpeciē, cauſare defectum comitantem illam: quia ſtat ꝙ defectus ille adueniat ex deficiente, ſicut ſi exigere duo agentia, non oportet omne agens cauſare totum quod inuenit̄ in illo. Et ſi inſtetur, quia ſpecies moralis mali non eſt diuiſibilis in plura, quorum unum fiat ab agente deficiente, & alterum ab altero: facilis eſt reſponſio, ꝙ in reſolutione effectuū in cauſas non conſideratur diſtinctio rei, ſed rationum rei: & ſic ſpecies mali moralis ſimpliciter reſoluitur in agens deficiens: ſecūdum id autem quod perfectionis habet ut ſic, reſoluitur ſolum in agens.

¶ Ad obiectionem ex ſecunda via, negatur prima ſequela; & ad probationem. Quicquid Deus &c. reſpōdetur, quādo eſt ibi ſola

D.840.

In².q.80.ar.1.co.& 1.di.40.q.4.ar.2.& di.42.q.2.ar.1.& 2.di.37.q.2.& di.44.q.1.ar.1.& 3.cō.c.162 & mal.q.3.ar.2.& Ro.11.lect.5.
Non longe a prin.li.eſt in reſponſ. rōcinationis 4.to.7.
ca.4.in pa.4.illius nō lōge a prin.
Art.præced.q.18.art.2.&8.

hoc etiam contingit ex merito præcedentis peccati.

Ad secundum dicēdum, ꝙ cum dr̄, Creaturę Dei factę ſunt in odium & in tentationem animæ hoīum, hæc præpoſitio, In, non ponitur cauſaliter, ſed conſecutiue. Non.n. Deus fecit creaturas ad malum hoīum, ſed hoc G conſecutū eſt propter inſipientiā hoīum. vñ ſubditur, Et in muſcipulā pedibus inſipientiū, q. ſ. ꝑ ſuā inſipientiā vtuntur creaturis ad aliud, q̃ ad qđ factæ ſunt.

Ad tertium dicendum, ꝙ effectus cauſæ mediæ procedēs ab ea ſ̄m quod ſubditur ordini cauſæ primæ, reducitur etiam in cauſam primā: ſed ſi procedat a cauſa media, ſecundū quod exit H ordinem cauſæ primæ, nō reducitur in cauſam primam: ſicut ſi miniſter faciat aliquid cōtra mādatum dñi, hoc non reducitur in dñm ſicut in cauſam. Et ſimiliter peccatū quod lib. arb. cōmittit contra ꝑceptum Dei, nō reducitur in Deū ſicut in causā.

Ad quartum dicendum, ꝙ pœna [d] opponitur bono eius q punitur, qui priuatur quocunq; bono: ſed culpa opponitur bono ordinis, qui eſt in Deum, vnde directe opponitur bonitati I diuinæ: & propter hoc non eſt ſimilis ratio de culpa & pęna.

ARTICVLVS II.

Vtrum actus peccati ſit a Deo.

Ad secundum ſic proceditur. Videtur, ꝙ actus peccati nō ſit a Deo. Dicit enim Aug. in lib. *de perfectione iuſtitiæ, ꝙ actus peccati non eſt res aliqua. Oē aūt qđ a Deo, eſt res aliqua. ergo actus peccati nō eſt a Deo.

¶ 2 Pręt. Homo non dr̄ eſſe cauſa peccati, niſi quia homo eſt cā actus peccati. nullus enim inten K dens ad malum, operatur, ut * Dion. dicit in 4. cap. de diu. no. ſed Deus non eſt cauſa peccati, ut † dictum eſt. ergo Deus nō eſt cauſa actus peccati.

¶ 3 Pręt. Aliqui actus ſ̄m ſuā ſpeciē ſunt mali, & peccata, ut ex * ſupradictis patet: ſed qcquid eſt cauſa alicuius, eſt cauſa eius qđ conuenit ei ſ̄m ſuam ſpeciem. ſi ergo Deus eſſet cā actus peccati, ſequeret̄ ꝙ eſſet cauſa peccati: ſed hoc nō eſt verum, ut * oſtenſum eſt. ergo Deus nō eſt cauſa actus peccati.

Sed contra. Act⁹ peccati eſt quidā motus lib. arb. ſed volūtas Dei eſt cauſa omniū motionū, G vt * Aug. dicit 3. de Trin. ergo voluntas Dei eſt cā actus peccati.

Respon. Dicēdū, ꝙ actus peccati & eſt ens, & eſt actus, & ex vtroq; hēt ꝙ ſit a Deo. Oē enim ens quocūq; mō ſit, oportet ꝙ deriuetur a primo ente, vt patet per * Dio. ca. 5. de di. no. Oīs aūt actio cauſatur ab aliquo exiſtente in actu: quia nihil agit, niſi ſ̄m qđ eſt actu. oē autē ens actu reducitur in primū actū, ſ. Deum, H ſicut in cauſam, qui eſt ꝑ ſuā eſſentiā actus: vñ reliquitur ꝙ De⁹ ſit cauſa oīs actionis, inquātum eſt actio. Sed peccatū nominat ens & actionē cum quodā defectu. defectus autē ille eſt ex cauſa creata, ſ. lib. arb. inquantū defecit ab ordine primi agentis, ſ. Dei. vñ defectus iſte non reducitur in Deū ſicut in cām, ſed in liber. arb. ſicut defectus claudicationis reducit̄ in tibiā curuā ſicut in cām, nō aūt in virtutē motiuam, a qua tñ cauſatur qcquid I eſt motionis ī claudicatione. & ſ̄m hoc Deus eſt cā actus peccati, nō tñ eſt cā peccati: qa nō eſt cā huius, ꝙ actus ſit cū defectu.

Ad primum ergo dicēdū, ꝙ Aug. noīat ibi rem id qđ eſt res ſimpliciter, ſcilicet ſubſtantiam: ſic enim actus peccati nō eſt res.

Ad secundum dicendum, ꝙ ī hoīem ſicut in cām reducit̄ nō ſolū actus, ſed ēt ipſe defectus: qa. ſ. non ſubdit̄ ei, cui dēt ſubdi, licet hoc ipſe non intēdat principaliter, & ideo hō eſt cā peccati: K ſed Deus ſic eſt cā actus, ꝙ nullo mō eſt cā defectus cōcomitātis actū, & iō nō eſt cā peccati.

Ad tertium dicendū, ꝙ ſicut * dictū eſt ſup. Actus & habitus nō recipiunt ſpeciē ex ipſa priuatione, in qua cōſiſtit rō mali, ſed ex aliquo obiecto cui cōiungit̄ talis priuatio, & ſic ipſe defectus, qui dr̄ non eſſe a Deo, ꝑtinet ad ſpeciē actus cōſequenter, & non quaſi dr̄ia ſpecifica.

F habitudo effectus ad efficiens: ſecus autē eſt ubi alia … habitudo. Comedere nanq; facit Deus in animalibus … bus mediāte cauſa ſecunda: nec poteſt tamen fieri … ne comedente. Implicat nanq; contradictionē … quod importat comedere, & nullum uiuens illo …

ralem non quomodolibet ſumptā: quia non … te perfectio quædā, ſed prout cauſatur ex lib. arb. … enim ſequit̄ ratio mali culpæ in priuatione …